

Method and apparatus for determining speech coding parameters

Patent number: FI990033
Publication date: 2000-07-09
Inventor: VAEHAETALO ANTTI (FI); PAAJANEN ERKKI (FI)
Applicant: NOKIA MOBILE PHONES LTD (FI)
Classification:
 - international: G10L
 - european:
Application number: FI19990000033 19990108
Priority number(s): FI19990000033 19990108

Also published as:

WO0041163 (A3)
 WO0041163 (A2)
 EP1145221 (A3)
 EP1145221 (A2)
 US6587817 (B1)

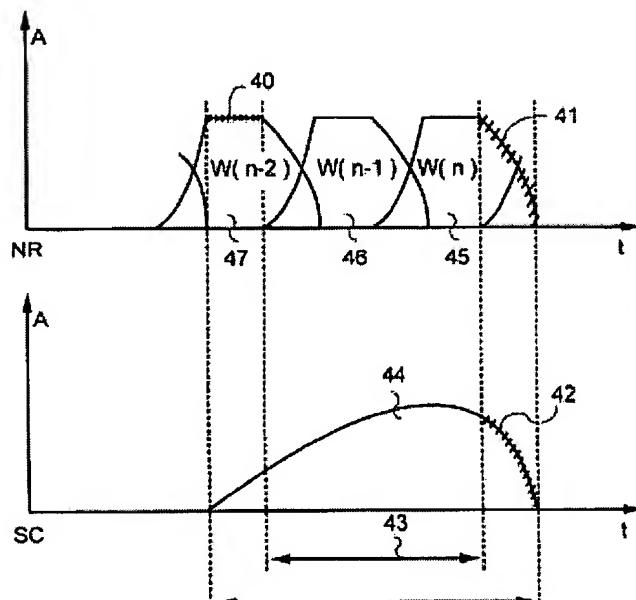
[more >>](#)

[Report a data error here](#)

Abstract not available for FI990033

Abstract of corresponding document: **US6587817**

A method which comprises forming a first noise reduction frame (18) containing speech samples; which is windowed by a first window function. For the windowed frame, noise reduction is performed for producing a second noise reduction frame (19; 45). A speech coding frame (44) to be formed comprises noise-reduced samples of at least two successive second noise reduction frames (45, 46), partly summed with one another. On the basis of said speech coding frame (44), a set of speech coding parameters p_j are determined. A lookahead part (42) of the speech coding frame is at least partly formed of a first slope (41), the first slope (10, 41) comprising a set of most recent noise-reduced samples of the second noise reduction frame, not summed with the samples of any other second noise reduction frame. The method reduces the delay caused by speech coding and noise reduction.

Data supplied from the **esp@cenet** database - Worldwide

FI 000114833B

(12) PATENTIJULKAISU
PATENTSKRIFT

(10) FI 114833 B

(45) Patentti myönnetty - Patent beviljats

31.12.2004

(51) Kv.Ik.7 - Int.kt.7

G10L 11/00

(21) Patentihakemus - Patentansökaning 990033

(22) Hakemispäivä - Ansökningsdag 08.01.1999

(24) Alkupäivä - Löpdag 08.01.1999

(41) Tullut julkiseksi - Blivit offentlig 09.07.2000

SUOMI - FINLAND
(FI)PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS
PATENT- OCH REGISTERSTYRELSEN

(73) Halija - Innehavare

1 •Nokia Corporation, Helsinki, Keilalahdentie 4, 02150 Espoo, SUOMI - FINLAND, (FI)

(72) Keksiyä - Uppfinnare

1 •Vähätalo, Antti, Aholanmutka 18 E, 33610 Tampere, SUOMI - FINLAND, (FI)

2 •Paajanen, Erkki, Kuikankatu 39, 33100 Tampere, SUOMI - FINLAND, (FI)

(74) Asiamies - Ombud: Papula Oy
Fredrikinkatu 61 A, 6.krs, 00100 Helsinki

(54) Keksinnön nimitys - Uppfinningens benämning

Menetelmä, puhekoodeeri ja matkaviestin puheenkoodauskehysten muodostamiseksi
Förvarande, talkodare och mobilapparat för bildande av talkodningsramar

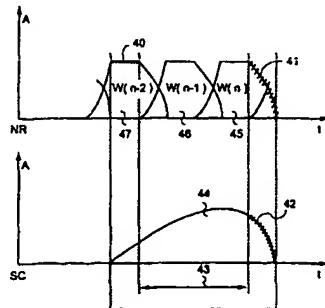
(56) Viitejulkaisut - Anförläda publikationer

US 5839101 A, US 5732389 A

(57) Tiivistelmä - Sammandrag

Menetelmä, jossa muodostetaan puhenvyöteitä sisältävä ensimmäinen kohinanvalmennuskahys (18); joka lükönoidaan ensimmäisellä lükönufunktioilla. Lükönoidulle kehykselle suoritetaan kohinanvalmennus toisen kohinanvalmennuskehyn (19; 45) tuottamiseksi. Muodostettava puheenkoodauskehys (44) käsitteää ainakin kahden peräkkäisen toisen kohinanvalmennuskehyn (45, 46) kohinanvalmennattuja näytteitä osittain keskenään summattuna. Mainitun puheenkoodauskehyn (44) perusteella määritetään jouko puheenkoodausparametreja P_r . Puheenkoodauskehyn (44) muodostetaan ainakin osittain ensimmäisestä lükönointiuliskasta (41), joka ensimmäinen lükönointiluiska (10, 41) käsitteää joukon toisen kohinanvalmennuskehyn sijaisesti viimeisiä kohinanvalmennattuja näytteitä minkään muun toisen kohinanvalmennuskehyn näytteisiin summaamattomana. Menetelmä vähentää puheenkoodauksen ja kohinanvalmennukseen aiheuttamaa vivennotta.

Förvarande i vilket bildas en första brusdämpningsram (18), vilken innehåller talsampel; vilken ram fönstras med en första fönsterfunktion. På den fönstrade ramen utförs brusdämpning för produktion av en andra brusdämpningsram (19; 45). Den talkodningaram (44) som bildas omfattar sampel som brusdämpats av åtminstone två konsekutiva andra brusdämpningsramar (45, 46) och som delvis summerats inbördes. På basis av nämnda talkodningaram (44) definieras en mängd talkodningsparametrar P_r . Talkodningsramen prognostiseringset (42) bildes åtminstone delvis av en första fönstringsram (41), vilken första fönstringsram (10, 41) omfattar en mängd av den andra brusdämpningsramens tidsmässigt sista brusdämpade sampel, vilka inte summerats med sampel från någon annan andra brusdämpningsram. Förvarandet minskar fördröjning förorsakad av talkodning och brusdämpning.

Menetelmä, puhekooderi ja matkaviestin puheenkoodauskehysten muodostamiseksi

5 Esillä oleva keksintö koskee puheenkoodausta ja erityisesti menetelmää puheenkoodausparametrien määrittämiseksi, jossa menetelmässä muodostetaan joukko osittain limitäisiä ensimmäisiä kehyksiä, jotka sisältävät puhenäytteitä; käsitellään ensimmäistä kehystä ensimmäisten kehysten joukosta ensimmäistä ikkunafunktiota käyttäen toisen, ikkunoidun kehyksen tuottamiseksi, jolla toisella 10 kehyksellä on ensimmäinen luiska; suoritetaan toiselle kehykselle kohinanvaimennus kolmannen, kohinanvaimennettuja puhenäytteitä käsittävän kehyksen tuottamiseksi; ja muodostetaan puheenkoodauskehys, joka käsittää ainakin kahden perättäisen kolmannen kehyksen kohinanvaimennettuja näytteitä ainakin osittain keskenään summattuna.

15

Viive on yleisesti jonkin tapahtuman ja siihen yhteydessä olevan toisen tapahtuman aikaväli. Matkaviestinjärjestelmissä signaalin lähetysten ja sen vastaanottamisen välillä esiintyy viive, joka aiheutuu usean eri tekijän yhteisvaikutuksesta, esimerkiksi puheenkoodauksesta, kanavakoodauksesta ja signaalin etenemisviiveestä. Pitkät vasteajat aikaansaavat keskusteluun epäluonnollisen tunnun, joten järjestelmästä aiheutuva viive vaikuttaa aina kommunikointia. Viiveen osuutta pyritäänkin kussakin järjestelmän osassa jatkuvasti minimoimaan.

20 25 Eräs viiveen lähde on signaalin käsitellyssä käytettävä ikkunointi, jonka tarkoituksena on muokata signaali jatkokäsitellyssä tarvittavaan muotoon. Esimerkiksi matkaviestinjärjestelmissä tyypillisesti käytettävät kohinanvaimentimet toimivat etupäässä taajuustasossa, joten kohinanvaimennettava signaali yleensä muunnetaan kehyksittäin aikatasosta taajuustasoon käyttäen Fast Fourier Transform (FFT) -muunnosta. Jotta FFT-muunnos toimisi halutulla tavalla kehyksiin jaetut näytteet on kuitenkin ikkunoitava ennen FFT-muunnosta.

Kuviossa 1 on havainnollistettu toimenpidettä esittämällä esimerkkinä kehyksen $F(n)$ ikkunointi puolisuunnikkaan muotoon. Ikkunoinissa kehyksen $F(n)$ sisältämä näytejoukko kerrotaan ikkunafunktioilla siten, että tuloksena saatava ikkuna $W(n)$ 19 käsittää kehyksen uudempia näytteitä sisältävän ensimmäisen luiskan 10 5 (jatkossa: etuluiska), kehyksen vanhempiä näytteitä sisältävän toisen luiskan 11 (jatkossa: takaluiska), ja niiden välisiin jäävän ikkunaosan 12. Esimerkin ikkunoinissa ensimmäisen ja toisen luiskan välisiin jäävän ikkunaosan 12 näytteet on kerrottu 1:llä, eli niiden arvo pysyy muuttumattomana. Etuluiskan 10 näytteet on kerrottu laskevalla funktiolla, jonka ansiosta etuluiskan 10 vanhimpien 10 näytteiden kerroin lähestyy ykköstä ja uusimpien näytteiden kerroin lähestyy nolla. Vastaavasti takaluiskan 11 näytteet on kerrottu nousevalla funktiolla, jonka ansiosta takaluiskan 11 vanhimpien näytteiden kerroin lähestyy nolla ja uusimpien näytteiden kerroin lähestyy ykköstä.

15 Puhekooderien kohinanvaimennusta varten kohinanvaimennuksen kehys $F(n)$ (viite 18) muodostetaan tyypillisesti uusista näytteistä muodostuvasta sisääntulokehyksestä 16 ja joukosta edellisen sisääntulokehyksen vanhimpia näytteitä 15. Näytteitä 17 käytetään siis kahden perättäisen sisääntulokehyksen muodostamiseen. Kuviossa 1 on samalla havainnollistettu FFT-muunnoksiin liittyvä ikkunoinnin yhteydessä usein käytettyä overlap-add-menetelmää. Menetelmässä osa perättäisten ikkunoitujen kohinanvaimennuskehysten kohinanvaimennettuja näytteitä summataan keskenään kehysten välisen sovitukseen parantamiseksi. Kuvion 1 esimerkissä perättäisten kehysten $F(n)$ ja $F(n+1)$ kohinanvaimennetut näytteet summataan luiskien 10 ja 13 osalta siten, 20 että kehyksen $F(n)$ uudemmista näytteistä lasketun etuluiskan 10 tieto summataan kehyksen $F(n+1)$ vanhemmista näytteistä lasketun luiskan 13 kanssa siten, että päälekkäisten luiskien kertoimien arvo näytteittäin on 1. Overlap-add – menetelmän ansiosta etuluiskan 10 osuutta ei kuitenkaan voida lähettää kohinanvaimennuksesta eteenpäin ennen kuin kohinanvaimennus on suoritettu 25 30 koko seuraavalle kehykselle $F(n+1)$, eikä seuraavan kehyksen $F(n+1)$ kohinanvaimennusta voida aloittaa ennen kuin koko seuraava kehys on luettu.

Overlap-menetelmän käyttö aiheuttaa siten signaalin käsittelyyn liiskan 10 pituisen algoritmisen lisäviiveen D1.

Kuvion 2 yksinkertaistettu lohkokaavio havainnoliiista kehyksiin jaetuista 5 näytteistä muodostuvan signaalin käsittelyn vaiheita tekniikan tason mukaisesti. Lohko 21 esittää kehyksen ikkunointia edellä esitettyllä tavalla ja lohko 22 esittää kohinanvaimennusalgoritmien suorittamista ikkunoidulle kehyksille, ja käsittää siis ainakin ikkunoidulle tiedolle suoritetun FFT-muunnoksen ja sen 10 käänteismuunnoksen. Lohko 23 esittää overlap-add -ikkunoinnin mukaisia toimintoja, joissa kohinanvaimennettu tieto tallennetaan ikkunan ensimmäisten luiskien 10, 14 osalta odottamaan seuraavan kehyksen käsittelyä, ja jossa tallennetut tiedot summataan seuraavan kehyksen toisten luiskien 13 tietoihin. Lohko 24 edustaa puheenkoodaukseen liittyvää signaalin esikäsittelyä, joka 15 tyypillisesti käsittää ylipäästösuodatuksen ja signaalin skaalauskuksen puheenkoodausvaihetta varten. Lohkosta 24 tiedot siirretään lohkolle 25 puheenkoodausta varten.

Nykyisissä matkapuhelinjärjestelmissä käytettävät puhekoodekit (esimerkiksi CELP, ACELP) perustuvat lineaariseen ennustukseen (CELP=Code Excited 20 Linear Prediction). Lineaarisessa ennustuksessa signaali koodataan kehyksittäin. Kehysten sisältämä tieto ikkunoidaan, ja ikkunoidun tiedon perusteella lasketaan joukko autokorrelatiokertoimia, joiden perusteella voidaan määrittää koodausparametreinä käytettävät lineaarisena ennustufunktion kertoimet.

25 Ennakointi (lookahead) on tiedonsiirrossa käytetty tunnettu menettely, jossa käsittelvään tietoon, esimerkiksi puhekehynneen kohdistettavassa toimenpiteessä hyödynnetään käsittelvään kehykseen kuulumatonta, tyypillisesti uudempaa tietoa. Eräissä puheenkoodausalgoritmeissa, kuten Electronic Industries Alliance/ Telecommunications Industry Association (EIA/TIA) 30 määrittämän IS-641-standardin mukaisissa algoritmeissa puheenkoodauksen lineaarisen ennustuksen (Linear Prediction, LP) parametrit lasketaan ikkunasta, joka sisältää analysoitavan kehyksen lisäksi edeltävään ja seuraavaan kehykseen

kuuluvia näytteitä, joista uudempia näytteitä kutsutaan ennakointinäytteiksi. Vastaavaa järjestelyä on ehdotettu käytettäväksi myös esimerkiksi adaptiivisten vaihtuvanopeuksisten koodekkien (Adaptive Multi Rate, AMR) yhteydessä.

5 Kuviossa 3 on havainnoilitettu ennakointia IS-641-standardin mukaisessa lineaarisessa ennustuksessa. Kukin 20 ms pituinen puhekehys 30 ikkunoidaan asymmetriseksi ikkunaksi 31, joka sisältää myös edelliseen ja seuraavaan kehykseen kuuluvia näytteitä. Ikkunan SW uudemista näytteistä muodostuva osaa kutsutaan ennakointiosaksi 32. LP-analyysi suoritetaan kerran kullekin
10 ikkunalle. Kuten kuvista 3 voidaan havaita, ennakointiin liittyvä ikkunointi aiheuttaa signaaliin ennakointiosan 32 mittaisen algoritmisen viiveen D2. Koska signaali on kohinanvaimennuksen ikkunoinnin vaikutuksesta jo saapuessaan puheenkoodaukseen viivästyntä aikavälin D1 verran, summautuu viive D2 aiemmin kuvattuun kohinanvaimennuksen lisäviiveeseen D1.

15

Nyt on keksitty menetelmä, ja menetelmän toteuttava laitteisto, jonka avulla edellä kuvattua algoritmisten viiveiden yhteisvaikutusta voidaan vähentää. Menetelmälle on tunnusomaista se, mitä oheisessa patenttivaatimuksessa 1 on esitetty.

20 Keksintö perustuu ajatukselle, että puheenkoodauksen ikkunoinnissa hyödynnetään kohinanvaimennuksessa jo suoritettua ikkunointia siten, että käsittelyvaiheiden aiheuttamat algoritmiset viiveet eivät summaudu keskenään.

25 Keksintö kohdistuu myös vaatimuksessa 10 kuvattuun puhekooderiin ja vaatimuksessa 13 kuvattuun matkaviestimeen. Keksinnön edulliset suoritusmuodot on kuvattu epäitsenäisissä vaatimuksissa.

30

Keksintöä selostetaan seuraavassa yksityiskohtaisesti viittaamalla oheisiin piirustuksiin, joissa

kuviossa 1 on havainnollistettu ikkunointia esittämällä esimerkinä kehyksen F
5 ikkunointi puolisuunnikkaan muotoon (tekniikan taso);
kuvion 2 lohkokaavio havainnollistaa kehyksiin jaetuista näytteistä muodostuvan
signaalin käsittelyä (tekniikan taso);
kuviossa 3 on havainnollistettu ennakkointia IS-641-standardin mukaisessa
lineaarisessa ennustuksessa (tekniikan taso);
10 kuviossa 4 on yksinkertaistaen havainnollistettu keksinnön periaatetta;
kuvion 5 vuokaavio havainnollistaa mukaista menetelmää;
kuvion 6 lohkokaavio havainnollistaa keksinnön mukaisen puhekooderin
toiminnallisuuksia; ja
kuvion 7 lohkokaavio havainnollistaa keksinnön mukaista matkaviestintää.
15
Kuviossa 4 on yksinkertaistaen havainnollistettu keksinnön mukaista periaatetta
algoritmisen viiveen vähentämiseksi puheenkoodauksessa. Aikasuoralla NR on
kuvattu kohinanvaimennuksen 22 ikkunointia, ja aikasuoralla SC on kuvattu
puheenkoodauksessa 25 käytettävää ikkunointia. Kohinanvaimennuksessa ja
20 puheenkoodauksessa käytettävien kehyksien pituuksien suhde ei ole keksinnön
kannalta merkityksellinen, mutta edullisesti puheenkoodauksen kehyksen pituus
on kohinanvaimennuskehyn 19 takaluiskan 11 ja ikkunaosan 12 summan
monikerta. Puheenkoodauskehyn pituus on tällöin mainittu summa kerrottuna
jollakin kokonaisluvulla $N=1, 2, \dots$. Esitetyssä suoritusmuodossa käytetään IS-
25 641-standardin mukaista puheenkoodausikkunointia ja oletettua
kohinanvaimennuksessa käytettävää ikkunointia, jolloin puheenkoodauksessa
käytetty kehyksen pituus on kaksi kertaa kohinanvaimennuksessa käytetyn
kehyn pituinen, eksintöä valittuihin pituksiin tai niiden suhteeseen
rajoittamatta. Esitetyssä suoritusmuodossa kohinanvaimennuksen
30 ikkunaluiskassa on käytetty kosinimuotoista funktiota ja puheenkoodauksen
ikkuna on puhekehyn uusimmilla näytteillä painotettu asymmetrinen ikkuna,

joka muodostuu Hammingin ikkunasta ja kosinifunktion avulla muodostetusta ikkunasta funktion:

$$w(n) = 0,54 - 0,46 \cos\left(\frac{2\pi n}{2L_1-1}\right) \quad n = 0, \dots, L_1 - 1 \quad (1)$$

5 $w(n) = \cos\left(\frac{2\pi(n-L_1)}{4L_2-1}\right) \quad n = L_1, \dots, L_1 + L_2 - 1$

mukaisesti, jossa n on näytteen järjestysnumero ikkunassa, $L_1=200$ ja $L_2=40$.

Tekniikan tason mukaisessa ratkaisussa signaalin käsitteilyyn vaikuttaa 10 kohinanvaimennuksen overlap-add -ikkunoinnista aiheutuva luiskan 41 pituinen viive D1 sekä puheenkoodauksessa ennakointiin tarvittavan luiskan 42 pituinen viive D2. Keksinnön mukaisessa ratkaisussa puheenkoodauksen ennakoinnissa hyödynnetään kohinanvaimennuksen ikkunoinnissa laskettua luiskaa 41, jolloin puhekehys voidaan analysoida ja koodata heti, kun koodattavat 15 kohinanvaimennetut näytteet ja niihin liittyvä kohinanvaimennuksen ikkunoinnista saatava luiska 41 on vastaanotettu puheenkoodauslohkossa 25. Kohinanvaimennuksen aiheuttama viive D1 ei tällöin summaudu puheenkoodauksen ikkunoinnin aiheuttamaan viiveeseen D2, vaan sulautuu ennakoinnin aiheuttamaan algoritmiseen viiveeseen, jolloin prosessien 20 algoritminen kokonaisviive on pienempi kuin tekniikan tason mukaisessa ratkaisussa. Keksinnön mukainen järjestely on mahdollista siksi, että ennakoinnissa ennakointiosan sisältämiä näytteitä käytetään vain apulietona analysoitaessa koodattavaa kehystä, eli ennakointiosan sisältämien näytteiden perusteella ei suoranaisesti muodosteta ulostulosignaalia.

25 Keksinnön mukaisen vaikutuksen aikaansaamiseksi kohinanvaimennettujen näytteiden 40, 43 mukana puheenkoodausta varten siirretään muodostettavan puheenkoodauskehyn uusimpiin näytteisiin 43 liittyvä kohinanvaimennuksen ikkunointiluiska 41. Kohinanvaimennuksen ja puheenkoodauksen ikkunoinnit on edullisesti järjestetty ajallisesti päälekkäin siten, että ainakin jokaisen puheenkoodauskehyn ennakointiosan 42 kohdalle osuu ainakin osittain yksi kohinanvaimennuksen ikkunointiluiska 41.

Kuvion 4 esittämässä suoritusmuodossa puheenkoodauksessa käytettävän ikkunan ja kohinanvaimennuksessa käytettävän ikkunan etuluiskat ovat samanpituiset ja ikkunoinnissa on etuluiskien osalla käytetty samaa funktioita, eli

5 luiskat ovat yhdenmukaiset. Tämä on keksinnön kannalta laskennallisesti edullinen vaihtoehto, sillä tällöin kohinanvaimennuksen ikkunoinnista saatava luiska voidaan suoraan hyödyntää puheenkoodauksen ennakointiosana, ja algoritminen viive vähenee aiheuttamatta lisäprosessointitarvetta. Esimerkiksi kuvion 4 tapauksessa puheenkoodauksen ikkuna 44 muodostetaan keksinnön

10 mukaisesti ikkunan $w(n-2)$ 47 kohinanvaimennetuista näytteistä 40, kahdesta kohinanvaimennuksen ikkunasta $w(n)$, $w(n-1)$ (viitteet 46, 45) saaduista kohinanvaimennetuista näytteistä 43 ja ikkunan $w(n)$ 45 näytteisiin liittyvästä kohinanvaimennetuista ikkunointiluiskasta 41. Kohinanvaimennetut näytteet 40, 43 käsitellään puheenkoodauksen ikkunointifunktioilla ja autokorrelaatioanalyysi

15 suoritetaan ikkunoiduista näytteistä 40, 43 ja mainitusta luiskasta 41 muodostetun ikkunan 44 perusteella. Tällöin kohinanvaimennuksen aiheuttama luiskan 41 mittainen viive sulautuu puheenkoodauksen ennakoinnista aiheutuvaan viiveeseen, ja niiden yhteisvaikutus pienenee.

20 Kuvion 5 vuokaavio havainnollistaa keksinnön mukaista menetelmää puheen käsittelemiseksi. Vaihe 51 edustaa puheenkoodaukseen liittyvää signaalin esikäsittelyä, joka tekniikan tasossa tunnetusti käsitteää ylipäästösudatuksen ja signaalin skaalauskuksen puheenkoodausvaihetta varten. Vaiheessa 52 esiprosessoidut näytteet käsitellään ensimmäisellä ikkunafunktioilla edellä esitettyllä tavalla. Vaihe 53 kuvailee kohinanvaimennusalgoritmien suorittamista ikkunoidulle kehyksille, ja käsitteää siis ainakin ikkunoidulle tiedolle suoritetun FFT-muunnoksen ja sen käänteismuunnoksen. Vaihe 54 kuvailee overlap-add -menettelyn mukaisia toimintoja, joissa kohinanvaimennettuja ja ikkunoituja näytteitä tallennetaan ja summataan edellä esitettyllä tavalla. Vaiheen 54 jälkeen menetelmä jakautuu kahteen eri haaraan, joista ensimmäinen haara 55 käsitteää puheenkoodausalgoritmit, joissa kehystä ei tarvitse ikkunoida, ja toinen haara 56,

57 käsittää puheenkoodausalgoritmit (esimerkiksi LPC), joissa ikkunointi on tarpeen.

Puheenkoodauksen toisessa haarassa kohinanvaimennettuja näytteitä 5 hyödyntäen muodostetaan toinen ikkuna (vaihe 56). Keksinnön mukaisessa menetelmässä toinen ikkuna muodostetaan tietystä määrästä vastaanotettuja kohinanvaimennettuja näytteitä ja uusimpiin vastaanotettuihin näytteisiin liittyvästä kohinanvaimennuksen ikkunoinnin etuluiskasta. Koska esiprosessoinnin suorittaminen kohinanvaimennetulle luiskalle edellyttäisi useita lisävaiheita, 10 esikäsittely suoritetaan siis tekniikan tasosta poiketen vaiheessa 51 ennen kohinanvaimennuksen ikkunointia ja kohinanvaimennusta. Toisen ikkunan perusteella lasketaan (vaihe 57) joukko puheenkoodausparametreja p_i (esimerkiksi LP-parametrit), jotka syötetään puheenkoodauksen toiseen haaraan 55 muita puheenkoodausalgoritmeja varten. Toisessa haarassa 55 generoidut 15 puheenkoodausparametrit r_j mahdollistavat puheen rekonstruoinnin kooderia vastaavalla dekoderilla tekniikan tason mukaisesti.

Keksinnön hyödyntäminen ei kuitenkaan rajoitu pelkästään yhdenmukaisiin ikkunoihin, vaan myös erilaiset pituuden ja muodon (siis luiskien kohdilla 20 käytettyjen ikkunointifunktioiden) suhteet ovat mahdollisia. Jos kohinanvaimennuksen uusimpia näytteitä sisältävä etuluiska 41 on kestoltaan yhtä pitkä kuin puheenkoodauksen ennakkointiosa 42, mutta mainittu etuluiska 41 ja ennakkointiosa 42 ovat eri muotoiset, on siirrettävä etuluiska 41 kerrottava näytteittäin lohkossa 54 tai siirretty etuluiska 41 kerrottava lohkossa 56 25 ikkunoinnissa käytettyjen funktioiden eron kompensoivalla korjausfunktiolla. Tällöin algoritmisen viiveen vähentäminen aiheuttaa prosessiin laskennallisen viiveen, millä kuitenkin tyypillisesti on pienempi vaikutus kuin vähennettävällä algoritmella viiveellä.

30 Myös kohinanvaimennuksen etuluiskan ja ennakkointiosan pituudet voivat olla keskenään erilaiset. Jos kohinanvaimentimen etuluiska on pidempi kuin ennakkointiosa, algoritminen viive määräytyy luonnollisesti mainitun etuluiskan

mukaan. Etuluiskan tai siitä ennakoinnissa hyödynnetyn osan näytteet on lisäksi kerrottava näytteittäin ikkunoinnissa käytettyjen funktioiden eron kompensoivalla korjausfunktiossa. Jos kohinanvaimentimen etuluiska 41 on lyhyempi kuin ennakointiosa 42, siirretään puheenkoodaukseen 25 mainittu etuluiska 41 ja 5 tarvittava määrä sitä seuraavia uusia näytteitä ennakointiosan pituuden täyttämiseksi. Kohinanvaimennuksesta saatu etuluiska ja näytteet on jälleen käsiteltävä eron kompensoivalla korjausfunktiossa.

Kuvion 6 lohkokaavio havainnollistaa keksinnön mukaisen puhekooderin 10 toiminnallisuuksia. Kooderi 60 käsitteää sisääntulon 61 puheesta määritettyjä näytteitä sisältävän kehyksen F , vastaanottamiseksi, ja ulostulon 62 näytteiden perusteella määritettyjen puheparametrien r , antamiseksi. Sisääntulo 61 on järjestetty esikäsittelymään vastaanotetut kehykset puheenkoodausta varten ja ikkunoimaan kehykset edulliseen muotoon kohinanvaimennusta varten. Kooderi 15 käsitteää lisäksi käsitellyvälineet 63, jotka on sovitettu suorittamaan toimenpiteet puheparametrien määrittämiseksi sisääntulosta 61 vastaanotettujen ikkunoitujen kohinanvaimennuskehysten perusteella. Käsitellyvälineet käsitteivät kohinanvaimentimen 64, jossa vastaanotetut kohinanvaimennuskehysten käsitellään määrätyllä kohinanvaimennusalgoritmilla. Kohinanvaimennetut 20 kehykset syötetään summaimelle 65, joka on liitetty muistiin 69 perättäisten kohinanvaimennuskehysten sisältämiin näytteiden tallentamiseksi ainakin kohinanvaimennusikkunoinnin etuluiskien osalta. Summaimella 65 perättäisten kohinanvaimennuskehysten näytteitä summataan keskenään kehysten välisen sovituksen parantamiseksi, edullisesti edellisen kohinanvaimennuskehyn 25 etuluiska 10 summataan käsiteltävän kohinanvaimennuskehyn takaluiskaan 13. Käsitellyvälineet käsitteivät myös analyysielementin 66. Keksinnön mukainen koodauselementti 66 käsitteää kaksi eri haaraa, joista ensimmäinen haara 67 käsitteää puheenkoodausalgoritmit, joissa kehystä ei tarvitse ikkunoida, ja toinen haara 68 käsitteää puheenkoodausalgoritmit (esimerkiksi LPC), joissa ikkunointi on tarpeen. Keksinnön mukainen summain 65 on järjestetty siirtämään puheenkoodauksen toisen haaran ikkunointia varten muodostettavan puheenkoodauskehyn uusimpiin näytteisiin liittyvän kohinanvaimennusikkunan 30

etuluiskan 10 ainakin koodauselementin 66 toiseen haaraan 68. Toisessa haarassa 68 mainittu luiska hyödynnetään edellä esitetyllä tavalla toisen ikkunan muodostuksessa, jolloin kohinanvaimennuksen ikkunoinnin ja puheenkoodauksen ikkunoinnin aiheuttaman algoritmisen viiveen yhteisvaikutus pienenee. Mainittujen 5 ensimmäisessä 67 ja toisen analysointiharassa 68 suoritettavien puheenkoodausalgoritmien avulla määritetään alan ammattimiehelle tunnetulla tavalla puheenkoodausparametrit r , jotka mahdollistavat puheen rekonstruoinnin kooderia vastaavalla dekoderilla. Tarkempi kuvaus edellä esitetyistä tekniikan tason toiminnallisuuksista on löydetävissä esimerkiksi EIA/TIA -standardista IS-10 641.

Kuvion 7 lohkokaavio havainnollistaa keksinnön mukaista matkaviestintä 70. Matkaviestin käsittää keskusyksikön 71, joka ohjaa matkaviestimen eri toimintoja, käyttöliittymän 72 (tyypillisesti ainakin näppäimistö, näyttö, mikrofoni ja kaiutin) 15 kommunikoinnin mahdollistamiseksi käyttäjän kanssa, ja muistin 73, joka tyypillisesti muodostuu ainakin pysyvästä ja haihtuvasta muistista. Lisäksi matkaviestin käsittää radio-osan 74 kommunikoinnin mahdollistamiseksi matkaviestinjärjestelmän verkko-osan kanssa. Puhe siirretään matkaviestinjärjestelmissä koodatussa muodossa, joten edullisesti radio-osan 74 ja käyttöliittymän 72 välillä on koodeksi 75, joka käsittää kooderin puheen koodaamiseksi ja dekoderin puheen dekoodaamiseksi. Käyttöliittymän 72 välityksellä vastaanotetusta puheesta otettujen näytteiden perusteella kooderilla lasketaan joukko puheparametreja lähetettäväksi vastaanottajalle radio-osan 74 välityksellä. Vastaavasti radio-osan välityksellä vastaanotetut puheparametrit 20 dekodataan ja dekoodattujen parametrien perusteella vastaanotettu puhe rekonstruoidaan tulostettavaksi käyttöliittymän 72 välityksellä. Keksinnön mukainen matkaviestimen koodeksi käsittää edellä esitetyllä tavalla välineet 63,69 25 kohinanvaimennuksessa määritetyn ensimmäisen ikkunointiluiskan hyödyntämiseksi suorittaessaan ikkunointia puheenkoodausalgoritmien 30 yhteydessä.

Tässä on esitetty keksinnön toteutusta ja suoritusmuotoja esimerkkien avulla. Alan ammattimiehelle on ilmeistä, ettei keksintö rajoitu edellä esitettyjen suoritusmuotojen yksityiskohtiin ja että keksintö voidaan toteuttaa muussakin muodossa poikkeamatta keksinnön tunnusmerkeistä. Esitettyjä suoritusmuotoja 5 tulisi pitää valaisevina, muttei rajoittavina. Siten keksinnön toteutus- ja käyttömahdollisuuksia rajoittavatkin ainoastaan oheistetut patenttivaatimukset. Täten vaatimusten määrittelemät erilaiset keksinnön toteutusvaihtoehdot, myös ekvivalentiset toteutukset kuuluvat keksinnön piiriin.

Patenttivaatimukset

1. Menetelmä puheenkoodauskehysten (44) muodostamiseksi, jossa menetelmässä:

5 muodostetaan joukko osittain limittäisiä ensimmäisiä kehyksiä (18) jotka sisältävät puhenäytteitä;

käsitellään ensimmäistä kehystä ensimmäisten kehysten (18) joukosta ensimmäistä ikkunafunktiota käyttäen toisen, ikkunoidun kehyksen tuottamiseksi, jolla toisella kehyksellä on ensimmäinen luiska (41);

10 suoritetaan toiselle kehykselle kohinanvaimennus kolmannen, kohinanvaimennettuja puhenäytteitä käsittävän kehyksen (19;45) tuottamiseksi; ja

muodostetaan puheenkoodauskehys (44), joka käsittää ainakin kahden perättäisen kolmannen kehyksen (45,46) kohinanvaimennettuja näytteitä ainakin osittain keskenään summattuna;

15 tunnettu siitä, että

muodostetaan puheenkoodauskehys (44) siten, että sillä on ennakointiosa (42), joka muodostetaan ainakin osittain ensimmäisen luiskan (41) kohinanvaimennetuista puhenäytteistä, joita ensimmäisen luiskan kohinanvaimennettuja puhenäytteitä ei ole summattu muodostettavan puheenkoodauskehyn (44) minkään muun kohinanvaimennetun puhenäytteen kanssa.

2. Patenttivaatimuksen 1 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että käsitellään mainitut kohinanvaimennetut näytteet (40,43) toisella ikkunafunktioilla mainitun puheenkoodauskehyn muodostamisen yhteydessä.

3. Patenttivaatimuksen 2 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että ensimmäinen ikkunafunktio ja toinen ikkunafunktio on järjestetty tuottamaan ensimmäisen luiskan näytteisiin kohdistettuina saman tuloksen.

4. Patenttivaatimuksen 1 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että ainakin jotkin ennakointiosan kohinanvaimennetuista puhenäytteistä vastaavat ensimmäisen luiskan kohinanvaimennettuja puhenäytteitä.
5. Patenttivaatimuksen 1 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että kolmas kehys (19;45,46,47) käsitteää ensimmäistä luiskaa (10) vastaavan, kehyksen ajallisesti aiemmista näytteistä käsitellyn toisen luiskan (11), ja menetelmässä summataan käsiteltävän kolmannen kehyksen (19;45,46,47) toisen luiskan (11) näytteet edellisen kolmannen kehyksen ensimmäisen luiskan 10 kohinanvaimennettuihin näytteisiin (overlap-add).
6. Patenttivaatimuksen 2 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että ensimmäinen ikkunafunktio ja toinen ikkunafunktio on järjestetty tuottamaan ensimmäisen luiskan näytteisiin kohtdistettuina eri tuloksen, jolloin menetelmässä lisäksi 15 käsitellään ensimmäisen luiskan (41) näytteet määrätyllä korjausfunktiolla.
7. Patenttivaatimuksen 1 tai 2 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että ainakin jotkin ennakointiosan kohinanvaimennetuista puhenäytteistä muodostetaan korjausfunktiolla ensimmäisen luiskan kohinanvaimennusta puhenäytteistä.
20
8. Patenttivaatimuksen 1 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että puheenkoodauskehyn (44) perusteella määritetään joukko lineaarisen ennustuksen (LP) parametreja.
9. Patenttivaatimuksen 1 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että suoritetaan puhenäytteiden esikäsittely ennen kohinanvaimennusta.
25
10. Puhekooderi (60), joka käsitteää sisääntuloelimen (61) puhenäytteitä sisältävien osittain limitäisten ensimmäisten kehysten (18) muodostamiseksi;
30 väliset ensimmäisen kehyksen (18) käsittelemiseksi ensimmäisten kehysten (18) joukosta ensimmäistä ikkunafunktiota käyttäen toisen ikkunoidun

kehysen muodostamiseksi, joka toinen kehys käsittää ensimmäisen luiskan;

5 kohinanvaimentimen (64) kohinanvaimennuksen suorittamiseksi toiselle kehykselle kolmannen kehyksen (19;45,46,47) muodostamiseksi, kolmannen kehyksen (19;45,46,47) käsitteässä kohinanvaimennettuja näytteitä; ja
10 koodauselementin (66), joka käsitteää välineet (67,68) puheenkoodauskehysen (44) muodostamiseksi, joka puheenkoodauskehys (44) käsitteää ainakin kahden perättäisen kolmannen kehyksen (19;45,46,47) kohinanvaimennettuja näytteitä ainakin osittain keskenään summattuna;
15 tunnettu siitä, että koodauselementti (66) lisäksi käsitteää välineet (65,68) puheenkoodauskehysen (44) muodostamiseksi siten, että puheenkoodauskehysellä (44) on ennakointiosa (42), joka muodostetaan ainakin osittain ensimmäisestä luiskasta (41), joita ensimmäisen luiskan (41) kohinanvaimennettuja näytteitä ei ole summattu muodostettavan puheenkoodauskehysen minkään muun kohinanvaimennetun puhenäytteen kanssa.

11. Patenttivaatimuksen 10 mukainen kooderi, tunnettu siitä, että mainittu koodauselementti (66) käsittää välineet (68) mainittujen kohinanvaimennettujen näytteiden (40, 43) käsittelemiseksi toisella ikkunafunktioilla puheenkoodauskehysken (44) muodostuksen yhteydessä.

12. Patenttivaatimuksen 10 mukainen kooderi, tunnettu siitä, että kolmas kehys (19;45) käsitteää ensimmäistä luiskaa (10) vastaavan, ajallisesti aiemmista näytteistä käsitellyn toisen luiskan (11), ja kooderi lisäksi käsitteää summaimen (65) käsiteltävän kolmannen kehyksen (19;45,46,47) toisen luiskan (11) kohinanvaimennettujen näytteiden summaamiseksi edellisen kolmannen kehyksen ensimmäisen luiskan kohinanvaimennettuihin näytteisiin (overlap-add).

13. Matkaviestin (70), jolla on puhekooderi (60) käsitteän:

sisääntuloelimen (61) puhenäytteitä sisältävien osittain limitäisten ensimmäisten kehysten (18) muodostamiseksi;

välaineet ensimmäisen kehyksen (18) käsittelemiseksi ensimmäisten kehysten (18) joukosta ensimmäistä ikkunafunktiota käyttäen toisen ikkunoidun kehyksen muodostamiseksi, joka toinen kehys käsittää ensimmäisen luiskan;

kohinanvaimentimen (64) kohinanvaimennuksen suorittamiseksi toiselle kehyselle kolmannen kehyksen (19;45,46,47) muodostamiseksi, kolmannen kehyksen (19;45,46,47) käsittääessä kohinanvaimennettuja näytteitä; ja

10 koodauselementin (66), joka käsittää välaineet (67,68) puheenkoodauskehyn (44) muodostamiseksi, joka puheenkoodauskehys (44) käsittää ainakin kahden perättäisen kolmannen kehyksen (45) kohinanvaimennettuja näytteitä ainakin osittain keskenään summattuna;

tunnettu siitä, että

15 koodauselementti (66) lisäksi käsittää välaineet (67,68) puheenkoodauskehyn (44) muodostamiseksi siten, että puheenkoodauskehysellä (44) on ennakointiosa (42), joka muodostetaan ainakin osittain ensimmäisestä luiskasta (41), joita ensimmäisen luiskan (41) kohinanvaimennettuja näytteitä ei ole summattu muodostettavan puheenkoodauskehyn minkään muun kohinanvaimennetun puhenäytteen kanssa.

Patentkrav

1. Förfarande för bildande av talkodningsramar (44), i vilket förfarande:

bildas en mängd delvis överlappade första ramar (18), vilka innehåller talsampel;

5 den första ramen i mängden första ramar (18) behandlas genom att använda en första fönsterfunktion för produktion av en andra fönstrad ram, vilken andra ram har en första ramp (41) ;

en brusdämpning utförs på den andra ramen för produktion av en tredje ram (19;45) omfattande brusdämpade talsampel; och

10 bildas en talkodningsram (44), som omfattar brusdämpade sampel av åtminstone två konsekutiva tredje ramar (45,46) åtminstone delvis summerade inbördes;

kännetecknat därav, att

15 talkodningsramen (44) bildas på så sätt att den har en prognostiseringsdel (42), vilken bildas åtminstone delvis av den första rampens (41) brusdämpade talsampel, vilka första rampens brusdämpade talsampel inte summerats med något annat brusdämpat talsampel från talkodningsramen som skall bildas.

2. Förfarande enligt patentkrav 1, kännetecknat därav, att nämnda brusdämpade

20 sampel (40,43) behandlas med en andra fönsterfunktion i samband med bildandet av nämnda talkodningsram.

3. Förfarande enligt patentkrav 2, kännetecknat därav, att den första

fönsterfunktionen och den andra fönsterfunktionen har anordnats att vid allokering till den första rampens sampel producera samma resultat.

4. Förfarande enligt patentkrav 1, kännetecknat därav, att åtminstone några av prognostiseringsdelsens brusdämpade talsampel motsvarar den första rampens brusdämpade talsampel.

30 5. Förfarande enligt patentkrav 1, kännetecknat därav, att den tredje ramen (19;45,46,47) omfattar en andra ramp (11) som motsvarar den första rampen

(10) och är behandlad från ramens tidsmässigt föregående sampel, och i förfarandet summeras samplen från den för behandling avsedda tredje ramens (19;45,46,47) andra ramp (11) med de brusdämpade samplen från den föregående tredje ramens första ramp (overlap-add).

5

6. Förfarande enligt patentkrav 2, **kännetecknat** därav, att den första fönsterfunktionen och den andra fönsterfunktionen har anordnats att vid allokering till den första rampens sampel producera olika resultat, varvid i förfarandet den första rampens (41) sampel dessutom behandlas med en bestämd korrigeringfunktion.

10

7. Förfarande enligt patentkrav 1 eller 2, **kännetecknat** därav, att åtminstone några av prognostiseringsdelens brusdämpade talsampel bildas med korrigeringfunktionen av den första rampens brusdämpade talsampel.

15

8. Förfarande enligt patentkrav 1, **kännetecknat** därav, att på basis av talkodningsramen (44) definieras en mängd parametrar för linjär prediktion (LP).

20

9. Förfarande enligt patentkrav 1, **kännetecknat** därav, att före brusdämpningen utförs en förbehandling av talsamplen.

10. Talkodare (60), vilken omfattar

25

ingångsorgan (61) för bildande av delvis överlappade första ramar (18) som innehåller talsampel;

medel för behandlande av den första ramen (18) i en mängd första ramar (18) genom att använda en första fönsterfunktion för bildande av en andra fönstrad ram, vilken andra ram omfattar en första ramp;

30

brusdämpare (64) för utförande av brusdämpning på den andra ramen för bildande av en tredje ram (19;45,46,47), varvid den tredje ramen (19;45,46,47) omfattar brusdämpade sampel; och

kodningselement (66), vilket omfattar medel (67,68) för bildande av en talkodningsram (44), vilken talkodningsram (44) omfattar brusdämpade sampel av åtminstone två konsekutiva tredje ramar (19;45;46;47) åtminstone delvis summerats inbördes;

5 kännetecknad därav, att

kodningselementet (66) dessutom omfattar medel (65,68) för bildande av en talkodningsram (44) på så sätt att talkodningsramen (44) har en prognostiseringsdel (42), vilken bildas åtminstone delvis av den första rampen (41), vilka första rampens (41) brusdämpade sampel inte summerats med något annat brusdämpat talsampel från talkodningsramen som skall bildas.

10 11. Koder enligt patentkrav 10, kännetecknad därav, att nämnda kodningselement (66) omfattar medel (68) för behandling av nämnda brusdämpade sampel (40,43) med en andra fönsterfunktion i samband med bildandet av talkodningsramen (44).

15 12. Koder enligt patentkrav 10, kännetecknad därav, att den tredje ramen (19;45) omfattar en andra ramp (11) som motsvarar den första rampen (10) och är behandlad från ramens tidsmässigt föregående sampel, och kodern ytterligare omfattar en summator (65) för summering av brusdämpade sampel från den för behandling avsedda tredje ramens (19;45,46,47) andra ramp (11) med brusdämpade sampeln från den föregående tredje ramens första ramp (overlap-add).

20 25 13. Mobilapparat (70), vars talkoder (60) omfattar:

ingångsorgan (61) för bildande av delvis överlappade första ramar (18) som innehåller talsampel;

medel för behandling av den första ramen (18) i mängden första ramar (18) genom att använda en första fönsterfunktion för bildande av en andra fönstrad ram, vilken andra ram omfattar en första ramp;

brusdämpare (64) för utförande av en brusdämpning på den andra ramen för bildande av en tredje ram (19;45,46,47), varvid den tredje ramen (19;45,46,47) omfattar brusdämpade sampel; och

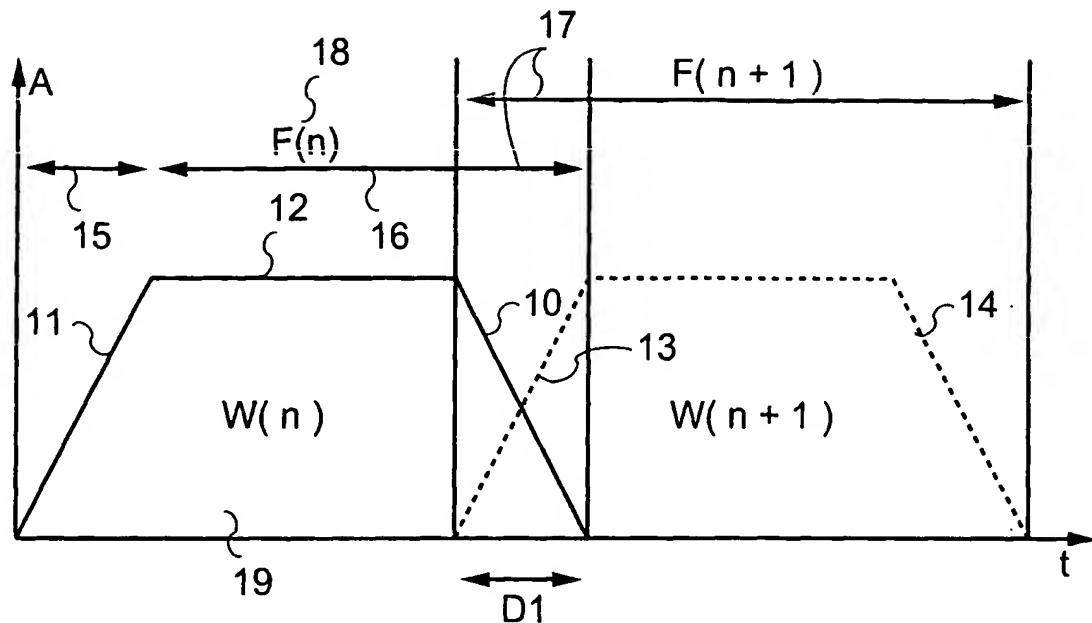
5 kodningselement (66), vilket omfattar medel (67,68) för bildande av en talkodningsram (44), vilken talkodningsram (44) omfattar brusdämpade sampel av åtminstone två konsekutiva tredje ramar (45) åtminstone delvis summerats inbördes;

kännetecknad därav, att

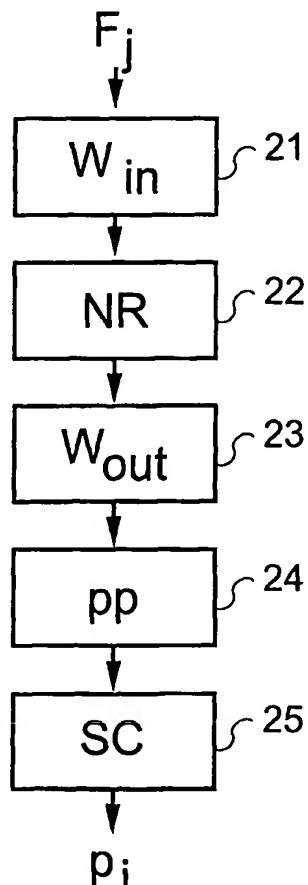
10 kodningselementet (66) dessutom omfattar medel (67,68) för bildande av en talkodningsram (44) på så sätt att talkodningsramen (44) har en prognostiseringsdel (42), vilken bildas åtminstone delvis av den första rampen (41), vilka första rampens (41) brusdämpade sampel inte summerats med något annat brusdämpat talsampel från talkodningsramen som skall bildas.

114833

1 / 4

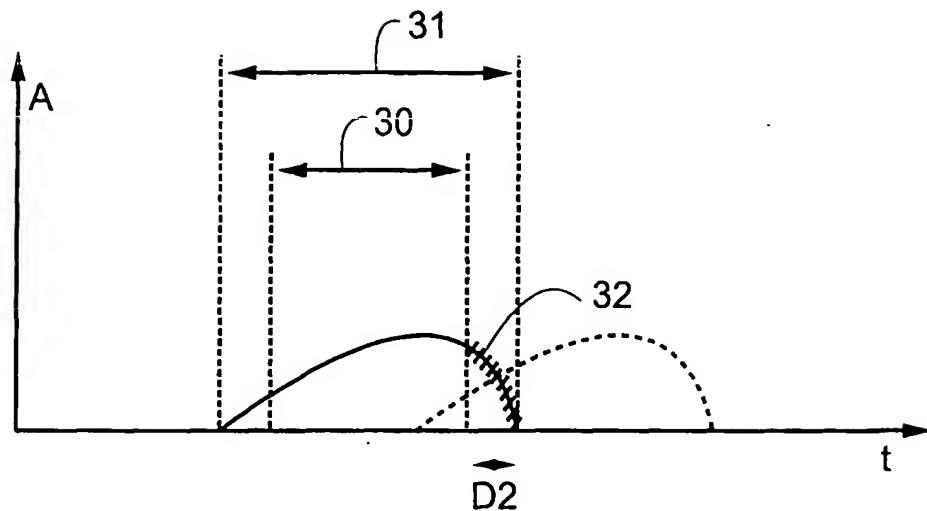
Kuvio 1

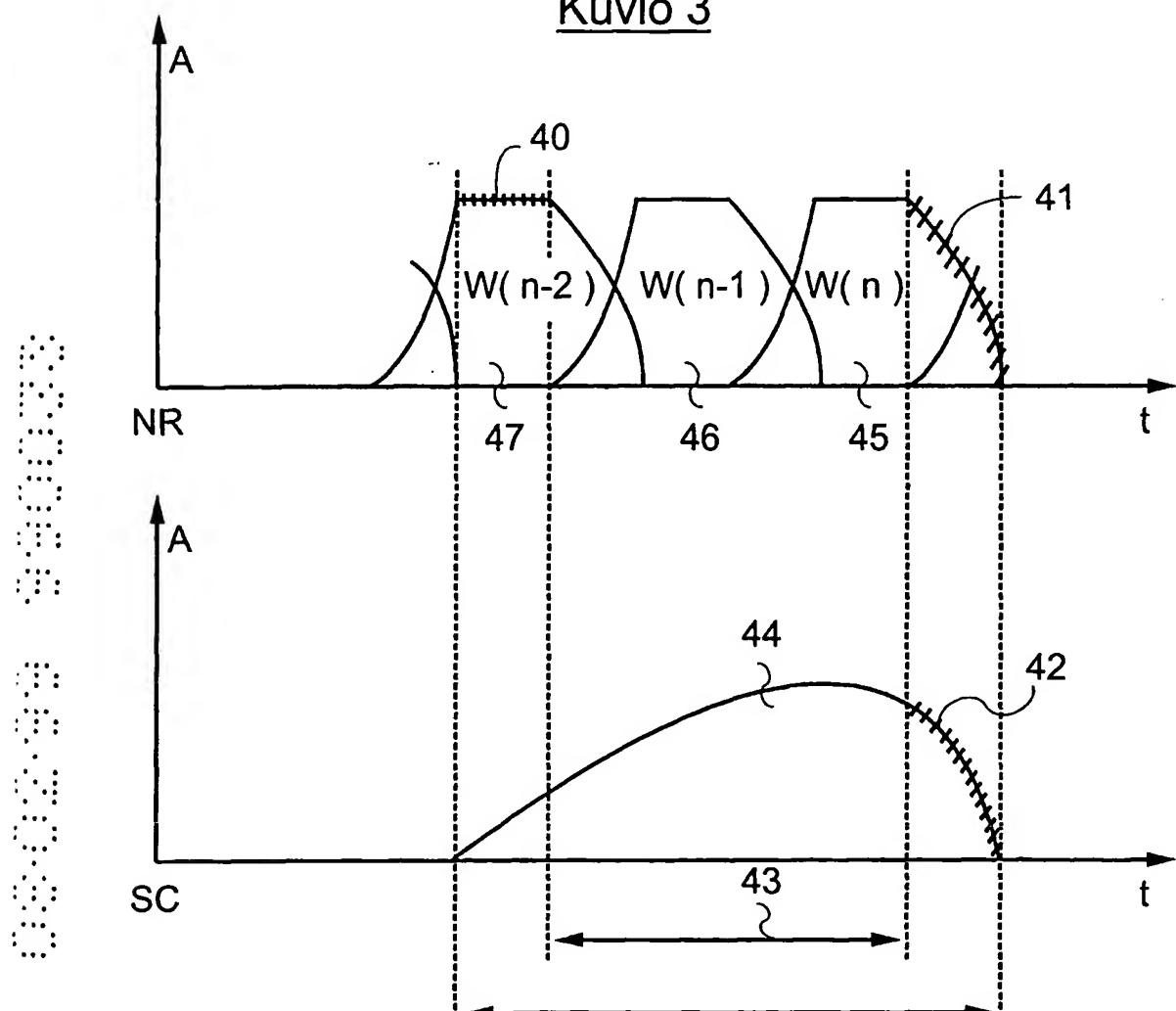
Kuvio 2

114833

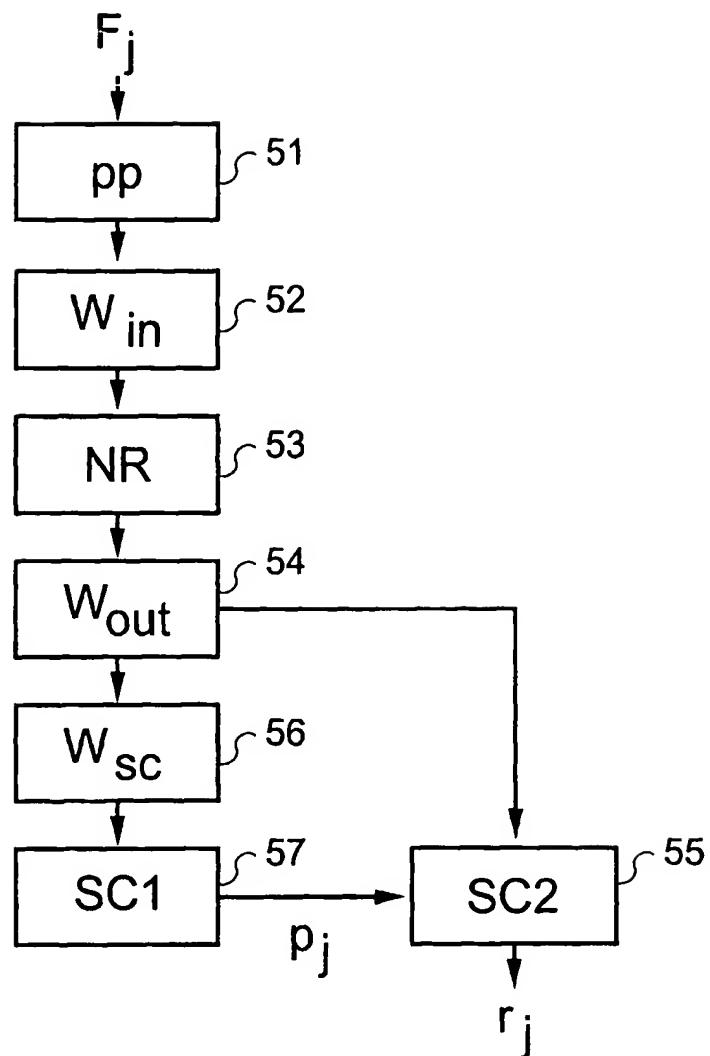
2 / 4

Kuvio 3

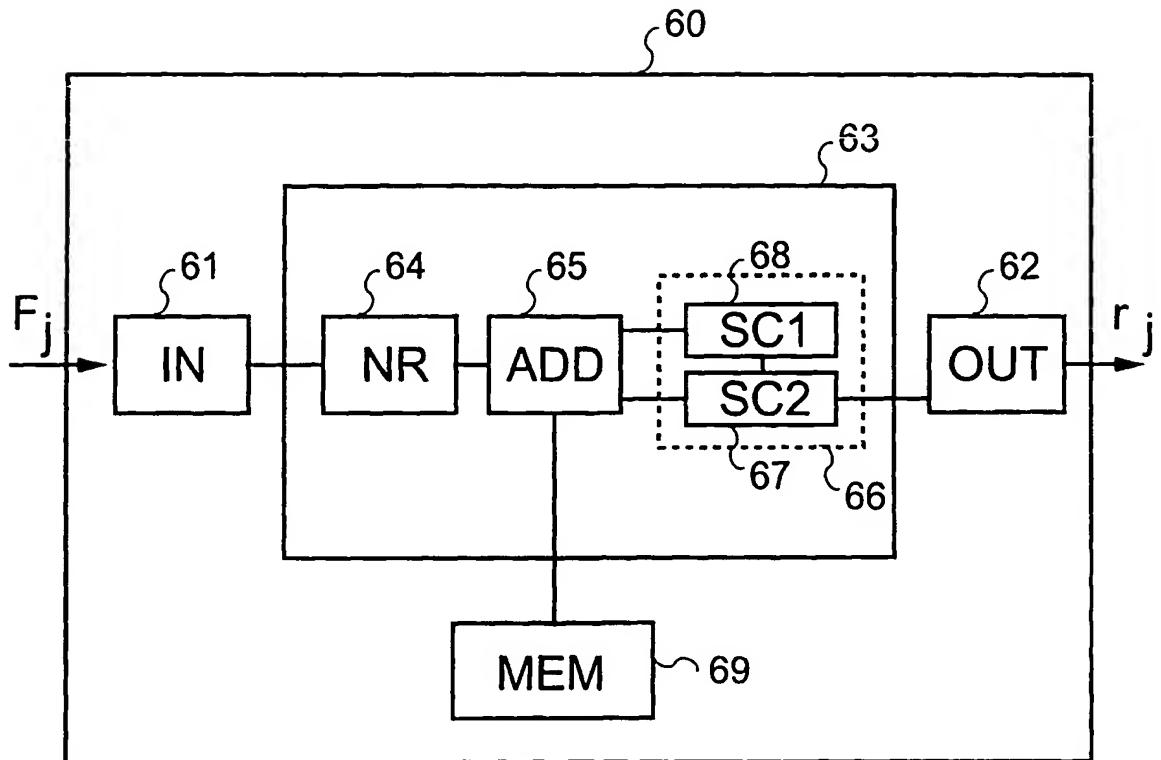
Kuvio 4

Kuvio 5

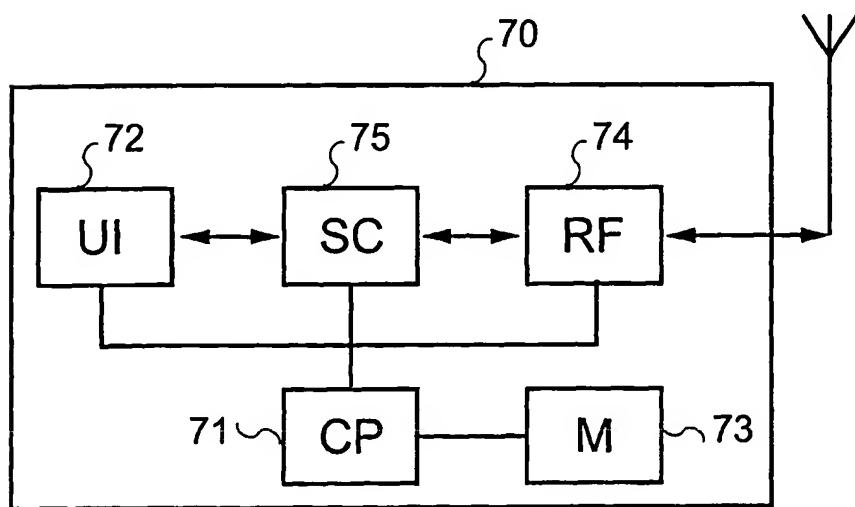
114833

4 / 4

Kuvio 6

B
B
G
G
G
G
G
G

Kuvio 7